© В. Ф. Ознамець

Отримано: 28 лютого 2026 р.

Прорецензовано: 07 березня 2026 р.

Прийнято до друку: 10 березня 2026 р.

Дата публікації: 26 березня 2026 р.

email: oznamets19@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0009-0008-0513-6579

DOI: http://doi.org/10.25264/2311-5149-2026-40(68)-168-174

Ознамець В. Ф. Цифровізація фінансових інструментів та її вплив на механізми управління публічними фінансами держави в умовах геополітичної рецесії. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Економіка» : науковий журнал.* Острог : Вид-во НаУОА, березень 2026. № 40(68). С. 168–174.

УДК: 336.02:339.5:004

JEL-класифікація: H60, H29, F13, O33

Ознамець Вікторія Федорівна,
аспірантка кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівського національного університету імені Івана Франка

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ РЕЦЕСІЇ

У статті досліджено вплив геополітичної рецесії на систему управління публічними фінансами та роль цифровізації у підвищенні фіскальної стійкості держави. Проаналізовано, як глобальні та регіональні конфлікти впливають на бюджетну стабільність, доходи держави, боргове навантаження та функціонування фінансових ринків. Встановлено, що цифрові інструменти бюджетного, податкового та митного адміністрування дозволяють знизити фіскальні ризики, підвищити прозорість та стабілізувати доходи держави в умовах геоекономічної фрагментації. На прикладі України доведено, що цифровізація публічних фінансів виступає стратегічним інструментом фінансової безпеки, здатним пом'якшувати негативні наслідки воєнних та геополітичних шоків. Результати дослідження демонструють необхідність інтеграції цифрових технологій і сценарного прогнозування у процеси управління публічними фінансами для забезпечення адаптивності та економічної стійкості держави.

Ключові слова: *геополітична рецесія, публічні фінанси, цифровізація, фіскальна стійкість, боргове управління, бюджетна стабільність, геоекономічна фрагментація, сценарне планування.*

Viktoriia Oznamets,
Postgraduate Student, Department of Finance, Monetary Circulation and Credit,
Ivan Franko National University of Lviv

DIGITALIZATION OF FINANCIAL INSTRUMENTS AND ITS IMPACT ON STATE PUBLIC FINANCE MANAGEMENT MECHANISMS IN THE CONTEXT OF GEOPOLITICAL RECESSION

The article examines the impact of geopolitical recession on public finance management and analyzes the role of digitalization in strengthening state fiscal resilience during global economic turbulence. Particular attention is given to the transformation of public finance management mechanisms caused by geopolitical instability, armed conflicts, and geoeconomic fragmentation. The study explores how global and regional tensions affect budget stability, public revenues, debt sustainability, and financial markets. It is determined that geopolitical shocks create significant fiscal risks, including a reduced tax base, disrupted international trade flows, increased defense expenditures, and higher government borrowing costs.

In this context, the digitalization of fiscal instruments becomes an important mechanism for maintaining the stability and transparency of public finance systems. The research demonstrates that implementing digital tools in budgetary, tax, and customs administration improves fiscal management efficiency, reduces transaction costs, strengthens financial monitoring, and enhances transparency in resource allocation. Furthermore, digital platforms, automated risk analysis, and data-driven monitoring increase governmental capacity to respond effectively to external economic shocks.

Using Ukraine as a case study, the article shows that the digital transformation of public finance management acts as a strategic instrument of financial security, mitigating the negative consequences of military and geopolitical crises. The findings emphasize the importance of integrating digital technologies, scenario-based forecasting, and analytical tools into fiscal governance to ensure the state's adaptability, stability, and long-term economic resilience amidst geopolitical uncertainty.

Keywords*: geopolitical recession, public finance, digitalization, fiscal resilience, debt management, budget stability, geoeconomic fragmentation, scenario planning.*

Постановка проблеми. Сучасна світова економіка характеризується посиленням геополітичної нестабільності, зростанням кількості збройних конфліктів та деградацією механізмів міжнародного управління. Це створює додаткові ризики для системи публічних фінансів: порушується стабільність доходів бюджету, зростає боргове навантаження та ускладнюється фіскальне планування. Особливо чітко ці тенденції проявляються на прикладі України, де повномасштабна війна призвела до структурної перебудови

бюджетної системи, збільшення оборонних видатків, зміни структури доходів і зростання залежності від міжнародного фінансування. В умовах геополітичної рецесії актуальною проблемою є підвищення стійкості публічних фінансів за рахунок впровадження цифрових технологій, автоматизованих систем ризик-аналізу та сценарного прогнозування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми геополітичної нестабільності та зростання геоекономічних ризиків активно досліджується вітчизняними та зарубіжними науковцями, зокрема: С. Торкінгтон [1], Atlantic Council [2], І. Бреммер [3] та аналітичні звіти CIVICUS [4] і Amnesty International [5] розглядають сутність геополітичної рецесії та деградацію глобальних механізмів управління.

Проведене дослідження [6–9] показують, що зростання глобальних конфліктів та геоекономічне протистояння впливають на міжнародну торгівлю, фінансові ринки й макроекономічну стабільність держав. Водночас недостатньо вивчено адаптацію системи управління публічними фінансами до цих умов із використанням цифрових інструментів і сценарного аналізу, що визначає актуальність подальших досліджень у напрямі підвищення економічної стійкості та зниження ризиків глобальної турбулентності.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є аналіз впливу геополітичної рецесії на систему управління публічними фінансами та оцінка ролі цифровізації у підвищенні фіскальної стійкості держави. Завданнями дослідження є проаналізувати вплив геополітичної рецесії на функціонування системи публічних фінансів, визначити основні фіскальні ризики, що виникають в умовах геополітичної нестабільності, дослідити роль цифрових фінансових інструментів у підвищенні ефективності управління публічними фінансами та оцінити значення цифровізації для зміцнення фіскальної стійкості держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна цифровізація економіки виступає ключовим чинником трансформації системи управління публічними фінансами. Цифрові фіскальні інструменти, платформи моніторингу бюджетних потоків та електронне адміністрування податків і митних платежів. У цьому контексті управління публічними фінансами в умовах цифровізації економіки набуває особливого значення, оскільки дає змогу зміцнити для забезпечення фіскальну стійкість держави в умовах сучасних викликів і загроз.

У сценарному моделюванні враховують вплив рівня цифровізації фінансової системи на здатність держави адаптуватися до зовнішніх економічних шоків. Цифровізація модифікує механізми трансмісії шоків у сферу публічних фінансів шляхом підвищення результативності та точності податкового адміністрування, зниження транзакційних витрат у процесах бюджетного менеджменту, посилення прозорості та підзвітності руху державних фінансових ресурсів та прискорення ухвалення фіскальних рішень.

Концептуальну модель впливу геополітичної рецесії на публічні фінанси України наведено на рис. 1.

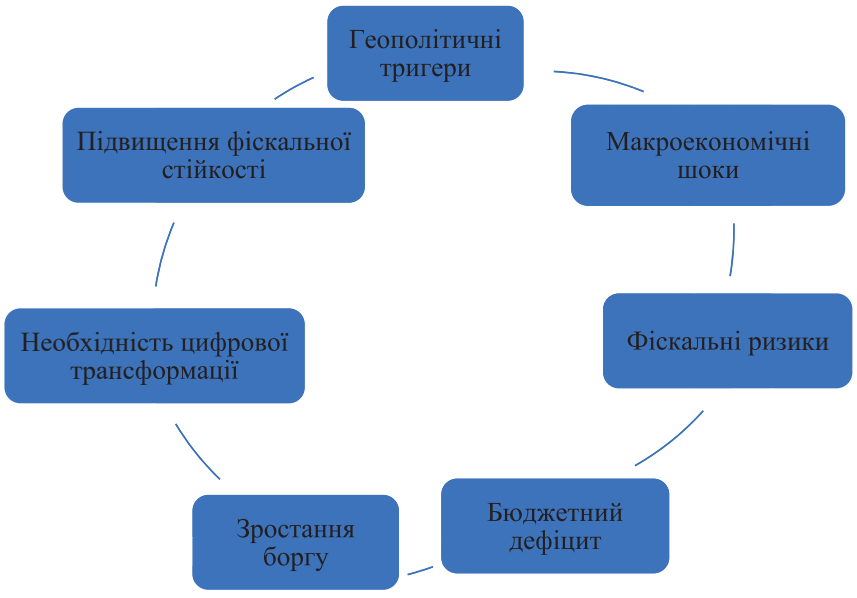

Рис. 1. Концептуальна модель впливу геополітичної рецесії на публічні фінанси України

Джерело: розроблено авторкою.

Значну частину фінансових ресурсів держави в умовах воєнного стану спрямовують на фінансування оборонних потреб, що обмежує можливості їх використання у продуктивних секторах економіки [8]. Це підкреслює необхідність проведення оптимального планування державних витрат та цифровізації фіскальних процесів з метою збереження економічної стабільності.

Варто зазначити, що країни з вищим рівнем цифровізації публічних фінансів демонструють більшу стійкість до негативних ефектів геоекономічної фрагментації. Зокрема, цифрові інструменти адміністрування митних та податкових надходжень дозволяють частково компенсувати втрати бюджету, спричинені зменшенням обсягів зовнішньої торгівлі та інвестиційної активності.

Цифрові інструменти податкового адміністрування дають змогу покращити збір податків і адміністрування платежів, що може позитивно впливати на стабільність бюджету. Існують системні класифікації та аналіз функціональних напрямів цифрових рішень, таких як електронний кабінет платника податків, аналітика та автоматизовані системи обліку, що підтримують податкові надходження [24].

Для України цифровізація бюджетних процесів, системи публічних закупівель, податкового та митного адміністрування виступає не лише інструментом підвищення ефективності, а й елементом фіскальної безпеки в умовах геополітичного тиску та воєнних ризиків. Геоекономічна фрагментація впливає на митні надходження, для бюджету означає зміну торговельних маршрутів, перебудову логістики та необхідність цифрового контролю за імпортно-експортними операціями.

Цифрова митниця забезпечує автоматичний аналіз ризиків, зниження корупційних факторів, прискорення процедур та стабілізацію доходів бюджету.

Цифрова трансформація публічних фінансів дає змогу державі переходити від реактивної до проактивної моделі фіскального управління. Використання великих масивів даних (Big Data), автоматизованих систем ризик-аналізу та електронного контролю за бюджетними потоками знижує вразливість фінансової системи до зовнішніх геополітичних шоків та підвищує ефективність перерозподілу ресурсів в умовах обмеженого фіскального простору.

Цифрові процеси підвищують ефективність, але водночас створюють ризики – недостатню ІТ-інфраструктуру, кадровий дефіцит і проблеми взаємодії між системами. Аналіз державного фінансового контролю в Україні показує, що цифровізація систем моніторингу й автоматичного виявлення ризиків потребує розвитку інтелектуальних аналітичних систем, підвищення цифрової грамотності і міжсистемної сумісності для підтримки прозорості у використанні бюджетних коштів.

Цифровізація публічних фінансів дає змогу державі підвищувати ефективність бюджетного адміністрування, забезпечувати стабільність надходжень та зменшувати вразливість до зовнішніх геополітичних шоків. Для України це означає постійне балансування між потребами воєнного фінансування та забезпеченням соціально-економічної стабільності.

Геополітичні ризики підвищують вартість запозичень та збільшують боргове навантаження. Для України характерними є зростання співвідношення боргу до ВВП, зміна структури боргу на користь зовнішніх зобов'язань та необхідність реструктуризації.

Цифровізація боргового менеджменту дає змогу підвищити прозорість операцій, оптимізувати графіки платежів та здійснювати сценарне прогнозування боргової стійкості.

Ефективне цифрове управління державним боргом дає змогу Україні підвищувати фінансову стійкість та адаптуватися до геополітичних і економічних ризиків. Канали впливу геополітичної нестабільності на публічні фінанси наведено нижче (рис. 2).

Зростання пріоритетності безпекових і оборонних потреб дедалі частіше реалізують за рахунок зменшення обсягу інвестицій у соціальний розвиток, інфраструктуру та довготермінові економічні проєкти, що створює додаткові виклики для управління публічними фінансами [10]. У контексті геополітичної нестабільності та воєнних ризиків для України, ефективне управління доходами та видатками державного бюджету набуває стратегічного значення. В умовах воєнної економіки структура доходів бюджету зазнала змін: зменшення надходжень від зовнішньої торгівлі; зміни у структурі ПДВ; коливання акцизних надходжень; зменшення податку на прибуток підприємств у постраждалих секторах.

Одночасно цифровізація податкового адміністрування дала змогу зменшити тіньовий обіг; підвищити контроль за відшкодуванням ПДВ; автоматизувати ризик-аналіз; посилити аналітичні можливості фіскальних органів. Таким чином, цифровізація стала компенсаторним механізмом втрат доходів.

Дефіцит бюджету став системним явищем, а його фінансування здійснюється через міжнародну допомогу, внутрішні державні облігації та реструктуризацію боргових зобов'язань. Воєнні видатки стали домінуючими у структурі бюджету. Це призвело до перерозподілу ресурсів від інвестиційних і соціальних програм, зростання структурного дефіциту та необхідності масштабного зовнішнього фінансування.

Рис. 2. Канали впливу геополітичної нестабільності на публічні фінанси України

Джерело: розроблено авторкою.

У таких умовах ефективне управління дефіцитом стає центральним елементом фіскальної політики.

Збільшення геополітичної невизначеності та збройні конфлікти вплинули на функціонування державних бюджетів і фінансових ринків. Обмеження експорту, зокрема в аграрному секторі, призводять до зменшення надходжень до бюджету та підвищують соціально-економічні ризики. Коливання на фінансових ринках і зміни у поведінці інвесторів ускладнюють доступ держави до кредитних ресурсів і фінансування дефіциту. Санкційні обмеження та фрагментація міжнародних фінансових систем створюють додаткові виклики для управління державними фінансами, підвищуючи потребу в ефективній фіскальній політиці та адаптації бюджетних стратегій [11–13].

Подальше загострення геополітичної напруженості зумовило перегляд підходів до управління фінансовими ризиками на рівні держав. Зростання премій за ризик та зменшення припливу капіталу до національних економік із підвищеною політичною нестабільністю ускладнює фінансування бюджетного дефіциту та підвищує вартість державних запозичень. Відтік фінансових ресурсів з ринків, що розвиваються, створює додаткові виклики для боргової стійкості та потребує активного застосування інструментів цифрового моніторингу фінансових потоків [14].

Геополітичні конфлікти також посилили кібербезпекові загрози для фінансової системи та державних цифрових платформ. Кібератаки на фінансові установи й об'єкти критичної інфраструктури підвищують ризики порушення бюджетних процесів, функціонування податкових і митних систем та управління державним боргом. У таких умовах цифрова стійкість стає складовою фіскальної безпеки держави [15]. Енергетичні конфлікти та нестабільність у стратегічних регіонах світу впливають на ціни на ресурси, що, своєю чергою, відображається на доходах і видатках державних бюджетів, особливо в країнах-імпортерах енергоносіїв. Це посилює необхідність гнучкого бюджетного планування та застосування аналітичних цифрових інструментів прогнозування [16].

Енергетична нестабільність у регіонах видобутку газу та нафти спричиняє коливання цін на енергоносії, що безпосередньо впливає на доходи та видатки державних бюджетів, особливо в країнах-імпортерах енергоресурсів. Зростання цін підвищує інфляційний тиск, збільшує потребу у бюджетних компенсаційних механізмах та субсидіях, що ускладнює управління публічними фінансами в умовах обмеженого фіскального простору [17].

Зростання геополітичної нестабільності посилює інвестиційну невизначеність і сприяє відтоку капіталу з економік із підвищеним рівнем ризику. Інвестори вимагають вищі премії за ризик, що підвищує

вартість державних запозичень і ускладнює фінансування бюджетного дефіциту [19; 20]. Підвищення глобальної невизначеності також впливає на макроекономічну динаміку, спричиняючи інфляційний тиск і зниження темпів економічного зростання, що безпосередньо відображається на доходній частині державних бюджетів [21; 22].

З метою систематизації взаємозв'язків між геополітичною нестабільністю та трансформацією системи управління публічними фінансами доцільно узагальнити основні причинно-наслідкові зв'язки у вигляді концептуальної моделі (рис. 3). Запропонована схема відображає логіку переходу від геополітичних тригерів через макрофінансові наслідки до формування фіскальних викликів та необхідності цифрової адаптації бюджетної системи.

Рис. 3. Концептуальна модель впливу геополітичної нестабільності на трансформацію управління публічними фінансами в умовах цифровізації

Джерело: розроблено авторкою.

Таким чином, запропонована концептуальна модель демонструє, що геополітична нестабільність виступає первинним тригером структурних змін у глобальному економічному середовищі та національних фінансових системах. Ланцюг впливу – від інституційної трансформації та макроекономічних деформацій до дестабілізації бізнес-середовища – формує комплекс фіскальних викликів, які потребують перегляду традиційних підходів до управління публічними фінансами.

За таких умов цифровізація набуває не лише інструментального, а стратегічного значення, перетворюючись на компенсаторний механізм забезпечення бюджетної стійкості, підвищення прозорості та ефективності фіскального адміністрування. Зворотний зв'язок, закладений у моделі, підкреслює, що адаптація економічних суб'єктів та модернізація фінансових інститутів формують основу довготермінової макрофінансової стабільності держави.

Отже, трансформація системи управління публічними фінансами в умовах геополітичної турбулентності має системний характер і потребує інтеграції інституційних, фінансових та цифрових рішень у межах єдиної стратегії забезпечення економічної безпеки.

Узагальнюючи зазначене вище, ефективна реакція на виклики геополітичної рецесії потребує скоординованих дій держав, міжнародних інституцій і бізнесу. Формування нової архітектури економічної стійкості має ґрунтуватися на інтеграції безпекових, фінансових та інституційних компонентів у єдину стратегічну систему управління. За таких умов ключового значення набуває поєднання проактивної державної політики, адаптивного глобального врядування та стратегічної гнучкості бізнесу.

За межами України, наприклад у Косово, цифровізація публічних фінансів і застосування GovTech рішень сприяє модернізації податкової та бюджетної функції, попри виклики з кібербезпекою та цифрової грамотності [23].

Геополітичні ризики перестають бути зовнішніми екзогенними шоками і трансформуються у структурний фактор розвитку світової економіки. Відтак забезпечення макроекономічної стабільності, фінансової безпеки та конкурентоспроможності вимагає переходу від реактивної моделі управління до моделі превентивної адаптації, заснованої на прогнозуванні, цифрових інструментах аналізу та довгостроковому стратегічному плануванні.

У контексті електронного урядування, адаптація бюджетних установ до цифрової економіки вимагає змін правового статусу та нормативно-правового забезпечення електронних функцій, що підсилює прозорість та підзвітність публічних фінансів [24].

Висновки. Геополітична рецесія є довготерміновим структурним явищем, що відображає трансформацію сучасного світового порядку та зміну балансу економічного й політичного впливу. Вона відрізняється від циклічних економічних спадів системною ескалацією глобальних конфліктів, ослабленням механізмів міжнародного управління та посиленням геоекономічної фрагментації.

Зростання кількості глобальних конфліктів дестабілізує бізнес-середовище, спричиняючи порушення торговельних і логістичних ланцюгів, підвищення операційних і фінансових витрат, зростання волатильності ринків та зниження інвестиційної активності. Геополітична нестабільність стимулює трансформацію бізнес-моделей: компанії переходять від орієнтації на максимальну ефективність до стратегій забезпечення стійкості та адаптивності, інтегрують геополітичний ризик-аналіз, сценарне планування та кіберстійкість у корпоративну стратегію.

Для держав пріоритетним є формування комплексних стратегій економічної безпеки, диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків, підвищення інституційної спроможності у сфері прогнозування геополітичних ризиків і адаптація фіскальної політики до умов глобальної турбулентності. Міжнародним організаціям доцільно реформувати механізми глобального управління для зменшення економічної фрагментації та підвищення ефективності координації в багатополярному світі.

Особливу роль відіграє цифровізація публічних фінансів: автоматизація податкового та бюджетного адміністрування знижує бюджетні ризики, підвищує прозорість та довіру міжнародних партнерів, стабілізує доходи та посилює адаптивність держави до геополітичних шоків. Для України цифровізація системи публічних фінансів є стратегічним інструментом забезпечення фінансової безпеки, структурної перебудови бюджетної системи, управління борговим навантаженням та інтеграції до європейського економічного простору.

Дослідження показують, що цифрові платформи публічних фінансів сприяють підвищенню прозорості, автоматизації бюджетних процесів і аналітичним можливостям. Так, застосування цифрових систем у бюджетних платформах України, Грузії та країн Балтії показує позитивний ефект на функціонування фінансової системи через впровадження порталів відкритих даних, блокчейн-рішень та аналітичних інструментів для прозорого контролю бюджетних потоків [18; 21].

Узагальнюючи зазначене вище, здатність держав і бізнесу інтегрувати геополітичні чинники у процеси стратегічного планування та впроваджувати адаптивні, стійкі моделі управління стає ключовим чинником забезпечення економічної стабільності та конкурентоспроможності у глобальній економіці. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на емпіричну оцінку ефективності стратегій адаптації та аналіз довгострокових наслідків геополітичної рецесії для різних секторів та регіонів.

Література:

1. Torkington, S. (2024). What is a geopolitical recession and how could we avoid one?. *World Economic Forum*. <https://www.weforum.org/stories/2024/05/what-is-a-geopolitical-recession-and-are-we-heading-into-one/>. (2026, February, 19). [in English].

2. Atlantic Council. (2023). Global Foresight Report: Navigating the Geopolitical Recession. <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2023/09/Global-Foresight-2023.pdf>. (2026, February, 19). [in English].

3. Bremmer, I. (2012). Kozhna derzhava sama za sebe: shcho vidbuvayet′sya, koly nikhto ne keruye svitom [Every Nation for Itself: What Happens When No One Leads the World]. [in English].

4. CIVICUS. (2023). Urging Global Governance Reform. <https://www.civicus.org/documents/reports-and-publications/SOCS/2023/EN_06_global-governance.pdf>. (2026, February, 19). [in English].

5. Amnesty International. (2023). Annual Report 2022/23: Response to Russian invasion of Ukraine exposes an international system unfit to deal with global crises. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/03/international-system-unfit-to-deal-with-global-crises-annual-report-2022/>. (2026, February, 19). [in English].

6. Vision of Humanity. (2024). [Highest number of countries engaged in conflict since World War II. <https://www.visionofhumanity.org/highest-number-of-countries-engaged-in-conflict-since-world-war-ii/>. (2026, February, 19). [in English].

7. Beattie, A. (2021). How Military Spending Affects the Economy. Investopedia. <https://www.investopedia.com/articles/investing/072115/how-military-spending-affects-economy.asp>. (2026, February, 19). [in English].

8. Seong, J., White, O., Birshan, M., Woetzel, L., Lamanna, C., Condon, J., & Devesa, T. (2024). Geopolitics and the geometry of global trade. McKinsey & Company. <https://www.mckinsey.com/mgi/our-research/geopolitics-and-the-geometry-of-global-trade>. (2026, February, 19). [in English].

9. Comte, M. (2022). How to manage supply chain risk during geopolitical unrest. PwC. <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/business-transformation/library/supply-chain-geopolitical-unrest.html>. (2026, February, 19). [in English].

10. European Council. (2024). How the Russian invasion of Ukraine has further aggravated the global food crisis. <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/how-the-russian-invasion-of-ukraine-has-further-aggravated-the-global-food-crisis/>. (2026, February, 19). [in English].

11. International Energy Agency. (2024). Analysing the impacts of Russia's invasion of Ukraine on energy markets and energy security. <https://www.iea.org/topics/russias-war-on-ukraine>. (2026, February, 19). [in English].

12. Zinchenko, S. (2024). How the Russia-Ukraine war has impacted on logistics routes and supply chains. GMK Center. <https://gmk.center/en/posts/how-the-russia-ukraine-war-has-impacted-on-logistics-routes-and-supply-chains/>. (2026, February, 19). [in English].

13. Муравський, А. (2024). Морський шлях під напругою: чим загрожує конфлікт між Китаєм та Філіппінами. CFTS. <https://cfts.org.ua/articles/morskiy_shlyakh_pid_naprugoyu_chim_zagrozhue_konflikt_mizh_kitaem_ta_filippinami_2051/142507>. (2026, лютий, 19).

Muravskyi, A. (2024). Morskyi shliakh pid napruhoiu: chym zahrozhuie konflikt mizh Kytaiem ta Filippinamy [Sea route under tension: the threat of conflict between China and the Philippines]. CFTS. <https://cfts.org.ua/articles/morskiy_shlyakh_pid_naprugoyu_chim_zagrozhue_konflikt_mizh_kitaem_ta_filippinami_2051/142507>. (2026, February, 19). [in Ukrainian].

14. Cook, S. A., Foggo III, J. G., & Takeyh, R. (2024). The Israeli-Palestinian Conflict. Council on Foreign Relations. <https://www.cfr.org/israeli-palestinian-conflict>. (2026, February, 19). [in English].

15. Washington Institute. (2023). Israel's Leviathan Gas Field: Politics and Reality. <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/israels-leviathan-gas-field-politics-and-reality>. (2026, February, 19). [in English].

16. Times of Israel. (2023). Natural gas fields give Israel a regional political boost. <https://www.timesofisrael.com/natural-gas-fields-give-israel-a-regional-political-boost>. (2026, February, 19). [in English].

17. Bank for International Settlements. (2024). Annual Economic Report 2024. <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2024e.htm>. (2026, February, 19). [in English].

18. OECD. (2024). Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2024. <https://www.oecd.org/development/global-outlook-on-financing-for-sustainable-development/>. (2026, February, 19). [in English].

19. Brookings Institution. (2024). Geopolitics and emerging market capital flows. <https://www.brookings.edu/articles/geopolitics-and-emerging-market-capital-flows/>. (2026, February, 19). [in English].

20. Geopolitical risk and the cost of capital in emerging economies. (2024). <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S156601412400044X>. (2026, February, 19). [in English].

21. World Bank. (2025). Global Economic Prospects 2025 <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>. (2026, February, 19). [in English].

22. International Monetary Fund. (2024). World Economic Outlook 2024: Navigating Global Divergences. <https://www.imf.org/en/Publications/WEO>. (2026, February, 19). [in English].

23. OECD. (2024). GovTech and Public Financial Management in Kosovo: Opportunities and Challenges [GovTech ta upravlinnia derzhavnymy finansamy v Kosovo: mozhlyvosti ta vyklyky]. <https://www.oecd.org/gov/digital-government/govtech-kosovo.ht>. (2026, February, 19). [in English].

24. United Nations. (2023). E-Government and Legal Frameworks for Public Financial Management. UN E-Government Survey 2023. <https://publicadministration.un.org/en/reports/un-e-government-survey-2023>. (2026, February, 19). [in English].